

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei o
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
se-care publicare.

Din ȃiarele străine.

În „Observatorul” de Mercuria trecută cetim următoarele:

— Împuțările unor ȃiare romănesci de dincoace de Carpați, căci nu se amestecă guvernul Romăniei în afacerile noastre, se pare că au fost primite (fresce) foarte rău în București, ceea ce se vede și din un răspuns dat de către ȃiarul guvernamental „Telegraful” din 4/16 Decembrie la un atac al „Binelui Public” întemeiat pe unele expectorațiuni ale „Gazetei” și „Luminătorului.”

„Ca frații noștrii de dincolo să publice asemenea articoli, îi înțelegem, de vreme ce ei s’au pus înainte și apoi au venit interesele generale ale Romăniei. Dar, că cei dela organul dlui Vernescu, să reproducă acei articoli și să se încerce a face cu ajutorul lor, un cap de acușă guvernului din faptul, că el a înclinat spre politica de pace a Germaniei, de care s’a apropiat acum și Rusia, mărturisim că nu mai înțelegem.

Trebue să fie cine-va sărit din țifini pentru ca să reproducă și susțină întrebări ca acestea, pe care „Gazeta Transilvaniei” le adresează ministrului nostru de esterne:

„Dar pe noi, când ați încheiat aceea alianță, „întrebatune-ați d. Sturdza?”

Ni se pare că o asemenea pretențiune trece peste toate rezonanțele. De când oare a mai eșit și moda aceasta, că guvernul român, mai înainte de a face ceva în politica esteroară, să consulte și pe frații noștri de peste Carpați.

Ma înainte de toate îi întrebăm și noi pe dnii dela „Gazeta Transilvaniei”: ce idee au dlor despre actualii ministrii ai noștri? Îi cred antiromăni? În acest cas nu mai avea locul o consultațiune cu a lor. Îi cred filo-romăni? Și în acest cas nu mai era trebuință de o asemenea consultațiune, rămăind că ei singuri să facă ce vor crede de cuviință și ce vor găsi cu cale, ca să poată face, fără a jicni interesele Romăniei.

Am voi eară să ne spună frații noștrii dela „Gazeta Transilvaniei,” vedu’t-au domniele lor pe Italia cerënd sfaturi dela triesteni și trientini, când au încheiat o alianță formală cu Austria, eară nu ca noi că înclinăm numai spre liga de pace din centrul Europei?

Ceva mai mult: manifestat-au măcar triesteni și trientini o asemenea dorință, căci și ei se aflau sub monarchia austro-ungară ca și frații noștri? Nici-odată, și ni se pare că ar fi ca și dnii dela „Gazeta Transilvaniei,” să se arete tot atât de modesti în pretențiunile lor ca și triesteni, și trientini, cu atât mai mult încă, cu cât acești din urmă dau mereu semne de vieată, se mișcă necontentit: n’avam de cât să amintim pe Oberdank și recente manifestări italiene din Triest.

Dar tot organul dlui Vernescu mai reproduce o parte dintr’un articlu publicat de „Luminătorul,” un alt ȃiar de peste Carpați, care scrie următoarele în numărul său dela 16 Noembrie:

„Romănia nu turbură pe nimeni, căci ultimul discurs al dlui I. C. Brătianu a împrașciat toate putincioasele temeri, și chiar ingrigirile ce le ar fi avut cine-va. ȃicënd dl Brătianu, că ori cine va turbura pacea, acela va afla pe Romănia în contra sa, a umplut de încredere și de bucurie pe toți aceia, cari doresc pacea și cari de aceea o doresc, pentru că bine se simt și se află ei în pozițiunea lor: de a tiranisa și a maltrata pe nefericiții ce le sunt căduți în pradă.

„Prin urmare bine sciu acei despoți, că ei nici când, și cât va sta lumea ei nu vor turbura pacea „sub nici-o condițiune; ergo: nici nu se vor întâlni cu Romănia în cale.

„Este dar o consecință naturală, ca despotismul și terorismul, în acest timp de pace, să se înalte fruntea sus și tare, și să se joace mendrele după plac.”

Nici nu scim, dacă trebue să le luăm în serios sau în glumă aceste plângeri și acușățiuni, ce se aduc guvernului actual de frații noștrii din Timișoara, de vreme ce ne par a fi scrise de nescie oameni, cari au dat drumul condeiului lor să scrie, după cum le-au dictat dorințele lor, dar nu și judecata matură.

Nu putem considera alt-fel rëndurile, ce reproduserăm mai sus, afară numai dacă ele nu vor fi fost scrise cu intențiune așa de vre-un vrăjmaș al neamului romănesc, care ar da mult să vadă regatul român în vre-o încercătură.

Cum? aceia cari se pretind frații noștrii, doresc că noi să turburăm pacea europeană? Și pentru ce? Pentru ca să scăpăm pe romăni de peste Carpați de sub despotism. A avē dorință nu este destul; mai trebue și putință. Ei bine, cugetat-au dnii dela „Luminătorul”: există această putință?

Cum? noi să turburăm pacea Europei, pe câtă vreme principele de Bismarck ȃice: voi u pacea? Aceasta ar însemna a nu ne cunoaște pe noi înșine, a voi să imităm broasca din fabulă, căreia i a venit gustul să se umfle cât bou!

Afară de acestea, am mai voi ca luminații noștrii dela „Luminătorul,” să ne spună: de când moda aceasta, că statele, cari voesc să vină în ajutorul naționalităților subjugate să începă revoluțiunile, eară nu chiar aceste naționalități? De când oare gluma: „pică pară, dacă îi pica, eu te-oiu mânca” a început să fie luată ca un ce serios?

N’avam trebuință să ne întoarcem mult înapoi pentru ca să dovedim cât de absurdă este pretențiunea confrăților noștrii. Bulgaria, Serbia au voit să scape de sub jugul turcesc cu ajutorul Rusiei. Ele au dat din mâni, s’au mișcat, Rusia a intervenit când a cređut că e vremea și astfel Bulgarii și Sârbii au ajuns a fi ađi liberi.

După noi, ar fi mai bine ca confrății noștri, de cât să espună nisce-pretensiuni atât de absurde că, guvernul nostru să îi întrebe și pe dênșii în privința politice esteroare și că Romănia să turbure pacea Europei, chiar contra voinței principelui de Bismarck pentru ca să îi scape pe dênșii de sub despotism, ar fi mai bine, ȃicem, să caute a imita pe poloni, pe moravi, pe boemi, pe croați, pe dalmațiani, cari fără a cere ajutorul nimēri, au luptat necontentit și au ajuns ađi acolo, unde sunt.

Polonii, boemii, moravii au sciut să-și facă la vreme concesiuni unii altora, s’au unit între dânșii și după ce au format o majoritate în parlamentul din Viena, au impus voința lor coroanei și au făcut-o să primească nu numai ministrii poloni și cechi dar încă și toate cererile lor.

De ce oare frații noștrii de peste Carpați n’au căutat să profite, chiar în aceste din urmă ȃile, de conflictul ungaro-croat, spre a stabili o înțelegere cu croații, sasii și sârbii și să silească astfel pe guvernul unguresc să cedeze la cererile lor?

Dar foile romăne de peste Carpați în loc să îndemne pe romăni la asemenea demersuri, vine să se amestece în conducerea politice noastre esteroare și să învețe pe bărbații noștri de stat, ce trebue să facă!

Cu puțină bună voință vor trebui ei însuși să mărturească astăđi că pretensiunea le e prea mare, cu atât mai mult încă, cu cât actualii bărbați de stat, cari se află la cărma țerei au dat deja dovadă despre capacitatea lor politică; ei au făcut din Romănia, vasală la 1877, regatul român independent de ađi.

Revista politică.

Sibiu, în 9 Decembrie.

Restaurația în municipii este pretuindinea la ordinea ȃilei. Resultatele restaurațiunei vor vorbi aproape toate pentru partida dela putere, și în general pentru națiunea domnitoare de astăđi.

La alt loc publicăm rezultatul alegerilor din municipiele cu naționalitate în mare preponderanță romăna. Aceste rezultate cu esceptiunea a 2 comitate sună a batjocură la adresa romănilor, și ca pupasă pe colac, în fruntea tuturor comitatelor stă cel al Brașovului, cu oamenii, cari precum se vede fac mai multă gură și mai puțină ispravă.

Parlamentul Croației s’a deschis și s’a deschis și seria de scandaluri parlamentare nē mai pomenite. În sedința din 19 a lunei curg. s’a făcut începutul din partea Starcevicienilor și el a umplut de disgust pre toți oamenii cu creștere.

Înainte de a închide presidentul sedința, deputatul grănițaresc Pilipici ceru cuvēntul, întrebând ce s’a făcut cu propunerea dēnsului, în sensul căreia era a se ceti înaintea camerei jurământul banului, și a se comunica acesteia decretul de denuțire al lui Khuen Hederváry, de ban al Croației.

Presidentul i a răspuns, că în sensul regulamentului un membru neverificat încă nu poate face propuneri.

David Starcevic ȃice, că vrea să vorbească la regulamentul și strigă în gura mare, că s’au se va vērșă sânge, sau vor trebui să l’asculte până va vorbi. Într’aceea se nasee un tumult ne mai pomenit, se nase injurături ca prin cărcime, și era gata să se încaeze de cap.

Scandalul acesta a silit pe partida națională să iae măsuri aspre pentru susținerea demnității camerei. Ea a decis a se ține sedința secretă și să provoace pe deputații Starcevic și Pilipici a-și retrage cuvintele vătămătoare și să se roage de ertare, la din contră vor fi eschiși 8 ȃile dela sedințele camerei.

La această conferență a participat și noul ban, care a promis, că va lua măsuri potrivite spre a păstra libertatea camerei.

Asemenea a ținut conferențe și clubul sērb, și în fața acestor scandaluri a decis să nāsuiască într’acolo, ca deputații din graniță să se alăture la partida națională, spre a evita pre viitoriu asemenea scandaluri.

Visita principelui de coroană al Germaniei la papa a produs bună impresie în Italia. Visita a avut caracter privat și el n’a fost tractat ca principe imperial, ci ca principe al regelui Prussiei. Tractarea aceasta se reduce la ficțiunea captivității papale. De aici provine și împregiurarea că principelui nu i s’a făcut contravisită. După cum se scrie prin ȃiare visita a ținut peste trei pătrare de oară, și a fost lipsită de ori ce discușiune politică. ȃiarele ultramontane deneagă însemnătatea politică a aceste vizite și a vizitei principelui de coroană al Germaniei în Roma. Nu așa însă celelalte ȃiare. Vizitei din Roma i se atribue mare însemnătate politică, căci prin ea s’a recunoscut faprice în fața lumii Roma de capitala Italiei, și papa se poate tot provoca la captivitatea sa, căci ea nu mai are efect în Europa de ađi.

Despre scopul și importanța călătoriei principelui de coroană al Germaniei s’au scris multe. Între altele ȃiarul „la Rassegna” găsește că sînt logice cauzele date de ȃiarele oficioase pentru visita principelui imperial germân. Principele ar fi putut să viziteze părechea regală în Monza, dar face aceasta la Roma, capitala regatului. Nimic mai simplu și mai regulat! Totuși în Roma mai este și Papa, căruia legile îi acordă onoruri monarchice și pe lângă care statele streine acreditează ministrii. De aceea visita principelui imperial la Papa este regulată și naturală. Este bine din punctul de vedere italian ca oaspele regelui Humbert să viziteze Vaticanul, căci acest demers sancționează în mod solemn rezultatele revoluțiunei italiene. Principele imperial nu ține nici o seamă de protestele papale. Visita sa ȃice: Ceea ce există rămăne; nimeni nu se mai întoarce înapoi. Impēratul Austriei ar fi ȃis unui episcop: „Sfătuți pe Papa a nu se mai gândi la dominațiunea lumească.” Principele imperial ȃice același lucru, dar nu cu vorbe, ci cu fapte.

Și fiindcă ideea unei împăciuri între Italia și Vatican s'a totit este absurd de a se crede, că principele imperial voese să înlesnească aceasta împăciuire. De altminteri nu trebuie să uităm că principele imperial reprezintă acea putere, al cărei noroc în rebel a fost chiar norocul Italiei, care a contribuit la sfărâmarea porții Pia tot atât de mult, ca și tunurile noastre.

Astfel dar principele imperial reprezintă în Quirinal un element precios pentru constituirea unității noastre naționale, și ne bucurăm din adâncul inimii de-al pută saluta ca astfel.

După telegramele din Paris dela 15 Decembrie, guvernul a cerut erii în Cameră un nou credit pentru Tonkin în sumă de 20 milioane franci. Ministrul președinte Iules Ferry își întemeie cererea cu următoarele cuvinte: Agitațiunea din Hue și omorârea împăratului Hiep-Han, care nu ne-a fost însă confirmată în mod oficial, dar care din nenorocire pare destul de probabilă, ne împun cea mai mare băgare de seamă în Anam. Garnisoanele orașelor ocupate de noi trebuie să fie întărite. De aceea am otărât să trimitem în Tonkin un număr însemnat de forțe sub comanda unui general de diviziune. Astfel lucrăm noi în conformitate cu mandatul, ce ne-a dat Camera, de a desfășura energia trebuincioasă pentru apărarea onoarei și drepturilor Franței în Tonkin. Comisiunea s'a întrunit deja, spre a pută prezenta chiar Luni raportul.

„Le Temps“ primesce din Londra scirea că se crede, cum că operațiunile din Tonkin au fost amânate în vederea grijei că chinezii au pornit contra citadelor. Ajutoarele sânt de urgență trebuincioasă. Ziarul „le National“ spune, că ați se crede prin cercurile guvernamentale că un războiu cu China a devenit neînălăturabil.

Aproape 16,000 oameni vor forma corpul din Tonkin. Totuși fostul guvernator din Cochinchina crede, că, spre a procedea într'un chip serios, e trebuință de cel puțin 50,000 oameni.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Codlea în 1 Decembrie 1883. Domnule Redactor! Totdeauna s'a serbat ziua sf. Andrei în modul îndatinat, însă de 3 ani, de când s'a ales de paroch Păr. Iosif Comanescu, s'a atras o mai mare atențiune și pietate asupra acestei sărbători bisericești și naționale, nici odată însă ca în anul acesta. Încă în Dumineca trecută, a anunțat parochul nostru poporul în biserica, că în 30 Noemvrie a. c. adevărat în Mercuria viitoare vom serba ziua sf. Ap. Andrei, cel întâiu chemat și tot de odată și ziua onomastică a repausatului marelui Andrei, metropolitului Românilor din Transilvania și Ungaria; și că în ajunul sărbătorii rugăciunea de seară (vecernia) se va ține la 5 oare în biserică și după aceea în școală o vorbire despre trecutul bisericești noastre ortodoxe dela începutul ei, până la trecerea din viață a marelui Andrei.

Marți seara pela 5^{1/2} oare biserică noastră era în mod sărbătoresc cercetată de către credincioși de toată starea și etatea și de tinerimea școlară, asistând cu cea mai mare pietate la servițiul Dumeșcesc, săvârșit cu mare solemnitate.

Acți atrase atențiunea credincioșilor, un tetrapod așezat în partea dreaptă a iconostasului, pe care se aflau sf. Evangelie și crucea, ear de asupra tetrapodului era aninat un mare și frumos tablou cu portretul repausatului Andrei, împregiurul căruia se afla o corcană de flori foarte frumoasă.

Și de ambele părți ale tetrapodului era câte un sfeșnic cu mai multe făclii, ear de asupra tetrapodului o candelă foarte frumoasă. Curiositatea creștinilor de a privi portretul marelui Andrei era foarte mare, și mulți nu se puteau din destul sătura privindul.

După servițiul bisericesc se adunară poporul, bărbați și femei, în școală, unde îndată sosi și parochul nostru Iosif Comanescu, carele ocupând loc la masă începu într'un mod foarte atrăgător a istorisi despre religiunea creștină, și încreștinarea națiunii române, despre goanele asupra creștinilor, până pe timpul lui Constantin cel mare, despre sinoadele ecumenice și locali dela anul 325—788, în care s'au așezat bazele religiunii creștine, despre desbinarea bisericești apusene de cea orientală, și urmările cele triste, despre biserică ortodoxă sub Turci, și în special despre soarta bisericești ortodoxe din Transilvania până la 1700, despre unire și funestele urmări pentru biserică noastră până la 1845, când repausă Epp. Vasile Moga.

Parochul nostru făcând aici o mică pauză ne spuse că până aici a făcut numai o preumblare prin istoria bisericești noastre ortodoxe, ear de aici înainte va vorbi despre marele Andrei și faptele lui.

Începând a descrie biografia lui, până când își dete nobilul său suflet încheind cu cele din urmă cuvinte ale fericitului repausat, către vicariul său Nicolae Popea, dîcînd: cu mine e gata Nicolae, ce va vră Dumeșcu toate sînt în ordine, fiți pe pace, aveți-vă bine, nu vă sfădiți.

Deși această vorbire ținu mai mult de 3 oare, totuși atențiunea ascultătorilor era așa de încordată, încât ar fi dorit a mai asculta asemenea vorbire. Toți se depărtară surprinși de suferințele moșilor și strămoșilor pentru legea ortodoxă și din când în când se aușia câte un simț de compătire dîcînd, greu o fi mai trăit moșii nostri.

În ziua de sf. Andrei pe la 8 oare dimineața s'a început serviciul divin, după care se ținu și parastas, pentru sufletul repausatului Andrei.

Poporul sărbătorește a asistat cu cea mai mare pietate la celebrarea serviciului divin — ear la fine tinerimea școlară cântă „Imnul marelui Andrei“ cu multă precisiune, al căruia text este —:

Eată ziua cea dorită
Pentru poporul român,
Să arătăm recunoștință
Fericitului Stăpîn.

Ce ne-a îndreptat sufletesc
La limanul cel dorit,
Și de rele și primejdii
Ca păstor el ne-a pădit.

Deci cu buzele curate
Să rugăm pe Dumeșcu,
A sale mărețe fapte
A păstra neamului său.

Să păstreze în fericire
Al său suflet adormit,
Să-i arete resplădire
De binele oferit.

Glasuri dulci răsunătoare
Să vestească preste tot,
Astăzi de sărbătoare,
La mirean și la preot.

Ca acum și totdeauna
Să rugăm pe creator:
În spiritul lui Șaguna
Să conducă — al său popor.

Un Codlean.

O binefăcătoare a Românilor.

(P. R.) Coreligionarii sârbi au atâtea mănăstiri, atâtea bunuri bisericești și ierarhice, încât nu mai știu ce să facă cu ele, eară noi, cari seculi întregi am contribuit împreună cu dînșii într'u câștigarea și sporirea acelor bunuri, la despărțire, am ramas goli pelegi, am eșit din sinul ierarhiei „fraților nostri“ seraci și lipsiți, în tocmai ca robii, când easă din temniță.

Și coreligionarii noștri sârbi tot mereu mai capătă fundațiuni dela creștini!

Mai în zilele trecute un onorabil domn confrate și membru al consistoriului sârbesc din Timișoara ne spuse, că nu de mult, reposând o văduvă din părțile Panciovei, a testat spre scopuri bisericești-scolare o avere de aproape 700,000 (șapte sute de mii) fl. v. a. în care testament fericita testătoare, fiind că averea ei dirivă în parte și din oare-care oraș din Transilvania, și-a adus aminte și de tinerii români și a dispus că 3—4 stipendii să se împartă și între „tinerii de legea gr. or. din Transilvania.“

Am rugat cu înțelegere pe respectivul domn, ca să ne deo o copie din acel testament: ni au promis, dar până astăzi nu'l avem, ci nutrim speranța că'l vom căpeta.

Însă ce dîc sârbi la această donațiune? Credeți că se bucură? Nu, din contră, aproape se superă! Din graiu sârbesc am aușit cu urechia proprie, dîcîndu-se: „Mai bine ar fi adoptat — testatoarea — o familie seracă și ar fi fericit o pre aceasta, căci noi nu mai șcim ce să facem cu aceste fundațiuni: la noi averile bisericești nu le mai administreză poporul, D-șeu scie așimâne, cine se va fericii cu ele, poate că chiar dușmanii noștri.“

Va se dîcă: unii, cari au prea multe, și nu-și mai doresc, tot mai capătă, și încă — în parte — și din isvoare românești; ear alții, cari sînt lipsiți, au trebuințe multe și enorme, — nu capătă, nu au mecenai cari, cel puțin atunci, când trebuie să se despartă de averile lor, — să-și aducă aminte de dînșii!

Și asta este un destin al sortii românului, al sortii grele și dușmănoase a lui, pentru timpul present.

Însă să nu desperăm.

Atotputintele va ști: pentru ce ni-a croit această soartă. În ea vedem degetul arătătoriu, carele ne dîce: lucră și adună-ți tu din al tîu, și atunci, când voi vedea că faci așa, 'ți voi trimite și suflete generoase și inimi binefăcătoare, ca să-ți ajute.

Cine scie, ce se va mai întâmpla și cu averile abundante. Providența cerească veghează și asupra acelora, — așa ni se arată nouă.

Și eată pe ce ne întemeiam noi părerea și credința noastră.

Este întreprinderea cu întemeierea seminariului gr. or. rom. din Arad inițiat de Prea S. dl. Episcop Meșian. Poporul sârac și amărît, aușind glasul părintesc ridicat în cauza părintească, numai de cât a grăbit cu denarul său și abia a contribuit el câte-va mii — în cât șcim noi: cam 35,000 fl. — și Pronia divină deja i-a trimis într'u ajutoriu o inimă generoasă, un suflet nobil, care prin concursul său relativ puțin, — puțin, pentru că nu se urcă la 700.000 — l'a ajutat într'atâta încât se vede apropiat de realizarea întreprinderii sale, care întreprindere alții doară nici cu 700,000 nu ar fi putut-o realiza!

Pricepem pe Ilustra, și neuităvera Doamna văduva Ifigenia Baroneasa de Sina, al cărei nume nu se va șterge nici când din memoria românilor și ale cărei fapte vor revărsa în veci mii de bunătați asupra neamului românesc, bunătați de cele mai mănoase, pe cari le recomandă biserică gr. or. română; a milui pe cei sâraci și a respândi lumină celor întunecați.

Ilustra și generoasa doamnă nu numai că a donat, cât a donat, ci a și vîndut. Dar vinderea aceasta, o Doamne, ea e binefacere de cea mai mare valoare! Aci — după noi — aci e binecuvîntarea cerească. căci obiectul vîndut este la locul cel mai potrivit și trebuincios, și prin prețul cumpărării s'a câștigat aceea, ce alte dîci de mii nu ni-ar fi putut procura!

Grație ție Doamne, pentru trimiterea acestui mănos ajutoriu, grație întreită marinimoasei ajutătoare, grație și prea înțelepților conlucrători într'u îndeplinire acestei opere.

Ear isvorul tuturor acestor fapte fiind pietatea, pe carea o respîndesce sânta noastră biserică, putem dîce că în ea, în biserică ne zace și mîntuirea. Până când faptele și învățăturile ei vor fi atât de valoroase și mîntuitoare, până atunci sperăm și credem că și binecuvîntarea cerească se va revărsa asupra tuturor întreprinderilor ei, asupra spriginitorilor și și asupra poporului ei. Amin.

* * *

Act de donațiune*).

În sinodul eparchial din anul curinte Prea sînția Sa dl. Episcop diecesan aduse la cunoscința sinodului ingrigirea, ce a luat pentru înființarea unui seminar diecesan, în care scop Pr. S. S. a recurs la marinitatea Dnei Baroneasa de Sina rugându-o, ca să doneze ori să cedeze diecesei pre lângă un preț moderat casele din strada „Sina“ și „Paun“ din Arad pentru fondul seminarial.

În urmarea acestei rugări Dna Baroneasa de Sina prin documentul din 8/20 Noemvrie a. c. în scopul promovării culturai religioase morale a donat diecesei române gr. or. aradane un intravilan de 1000⁰ □ Cătră acesta imediat lângă acel intravilan, consistoriul eparchial a cumpărat din realitățile Dnei Baroneasa un loc cu un magazin mare în preț de 8000 fl. v. a. care va fi transformat în local seminarial. Hîrtia de donațiune a Dnei Baroneasa de Sina este aceasta:

„Inspirată de pietate și condusă de dorința mea sinceră de a contribui și eu după putință la lăfirea dumeșcescilor învățători ale adevăratei morale creștine, așa precum se propagă acestea după principiile bisericești noastre greco-orientale — în sinul poporului aparținătoriu acestei confesiuni, și spre a pută și eu veni în ajutoriu diecesei greco-orientale a Aradului la înființarea unui seminariu în Arad pentru crescerea preoților și învățătorilor, a căruia trebuință este atât de mult simțită, am aflat de bine a dona diecesei greco-orientale a Aradului din intravilanul meu, aflătoriu pe teritoriul orașului liber regiu Arad, descris în protocolul cărții funduarie Nr. 143 sub A + 3 Nr. top. 1204 și constătătoriu din 2666⁰ □ liber de orice sarcină partea situată cătră strada Sina cu o suprafață în mărime de 1000⁰ □ așa, precum se află ea astăzi, și precum se vede din planul alăturat, ca parte întregitoare la acest document, în carele partea donată este închisă între literile A B C D și colorată galben — cu acea destinațiune din partea mea, ca donatoare, că acest areal nici odată să nu se poată întrebuița spre alt scop, de cât spre zidirea

*) Reproducem din „Biserica și Școala.“

și susținerea unui seminarium pentru creșterea preoților și învățătorilor — spre care scop și-a dat învoiala și sinodul eparchial gr. or. din Arad în ședința ținută la 27 Aprilie a. e.

La această decizie a mea mă ved îndemnată cu atât mai vârtos, cu cât prin aceasta, strada care poartă numele neuitatului meu bărbat, se va orna prin un institut demn, merit a promova scopurile, ce le urmărește religiunea creștină.

Mai departe mă învoiesc, că numitul areal în mărime de 1000 □ fără ulterioara ascultare a mea la cererea și pre spesele numitei diecese să se descrie în cartea fundării de pre numele meu, să se formeze un complex separat, și să se inducă acolo, ca proprietate eschisivă a diecesei greco-orientale a Aradului pre lângă condițiunea arătată mai sus, și să treacă în posesiunea legală și eschisivă a acestei diecese.

Pentru adevărarea celor de sus, am semnat acest document cu mâna mea proprie, lângă care semnătură urmează și legalizarea notarială a subscrierii mele.

Viena, în 8/20 Noemvrie 1883.

Ifigenia Baroneasa Sina m. p.
„Luminătorul.“

Alegerile municipale.

La alegerile municipale din comitatul Sibiiului suplătoric amintim alegerea comisiunilor.

Comisia electorală centrală: Gustav Binder (Cisnădie), Nicolau Cristea, Iosef Drottleff, Paul Dunca, Ludvig Fabritius, Arnold Friedsmann, Karl v. Hanenham, Michael Henel, Friedrich M. Herbert, Ludwig Herberth, Karl Klein, David Krasser, (Apoldul mare) Alecsandru Lebu, Albert Leonhardt, D. Julius Löw, Julius Michaelis, Dr. Ioan Nemeș, Albert Neugeboren, Wilhelm Reissenberger senior, Daniel Schön, I. Schullerus, Paul Theil, Cornelius Tobias, Andreas Wagner, sen. Moritz von Walthern.

Comisia de administrație; Albert Arz, Parteniu Cosma, Arnold Friedsmann, Ludwig Klein, Iosef Möferdt.

Prin aclamațiune fuseră aleși:

Comisia permanentă: Albert Arz, Karl Arz, Georgiu Baritiu, Gustav Binder, Josef Binder, Samuel Traugott Binder, Zacharia Boiu, Parteniu Cosma, Dr. Aurel Brote, Nicolau Cristea, Nicolau Ciugudean, Emilian Cioran, Josef Drottleff, Johann Georg Göbbel, Georg Hann, Gustav Henrich, Wilhelm von Hochmeister, Gustav Kapp, Stefan Kast, Johann Kessler, Josef Kolnerth, profesor, Wilhelm Krafft, David Krasser, J. Michaelis, Josef Möfferdt, A. Neugeboren, Gottfried Orendi, Samuel Otto, Ioan Piso, Ioan de Preda, Visarion Roman, Anton Schopf, Friedrich Schneider, Wilhelm Seraphin, Iulius Sigerus, Ioan Stoicția, Dr. Friedrich Teutsch, Anania Trombițaș, M. Walentin, Heinrich Wittstock.

Comisia verificatoare: Carl Albrich, Friedrich Feiri, Stefan Kast, Albert Neugeboren.

Comisia censurătoare: President Gustav Thalman, Membri: Moritz Guist, Carl Herzberg, Dr. Iulius Löw, Zacharie Boiu, Ludvig Reissenberger sen.

Comisia sanitară: Gustav Thalman, Ioan Popescu, Franz Frubeck, Karl Jikeli, Karl Heinrich, Alecsandru Lebu, Michel Martini, Karl Müller jun. Paul Theil, Georg Schemmel, Wilhelm Seraphin, Iulius Spreer, Friedrich Zikelius.

Comisia statistică: Gustav Thalman, Robert Sigerus, Stefan György, Karl Hardt, Iosef Konerth, Iohan Müller Dr. Emil Neugeboren, Samuil Otto, Ioan Popescu, Visarion Roman, Ioan Russu, Karl Schobesberger, Wilhelm Copony.

Comisia pentru censurarea notarilor comunali: Gustav Thalman president, Ioan Stroia (din Sebeș), Samuel Dörr, Dumitru Florian, Otto Herberth, Wilhelm Hochmeister, Karl Mangesius, Friedrich Kootz, Heinrich Schuller, Julius Sigerus, Albert Teutsch.

Comisia pentru expozițiunea de cai: Gavriil Radnotfai pentru districtul Sibiiului, și Moricz v. Welthern pentru districtul Sebeșului.

În fine s'a ales de substitut al fiscalului comitatens prin aclamațiune avocatul Samuil Borger. După o telegramă mai proaspătă în comitatul Caraș-Severin a reeșit de vice comite candidatul partidei guvernamentale Jakabfy cu o majoritate de 70 de voturi contra candidatului partidei naționale românesce Simonescu.

În comitetul Clujului s'a ales de vice-comite Nicolau Gyarmathy față cu candidatul stânzei extreme Br. Samuil Josika.

(Alegerile municipale în comitatul Brașovului), s'au făcut în 19 Decemvrie a. e. cu următorul rezultat: Vice-comite fu ales Iuliu Roll, protonotariu Alecsandru Tompa, I. vice-notariu Stefan Penczel, comptabil Carol Frühbeck, casier Carol Mátyás, fisic Dr. Tartler, president la sedria or-

fanală Eduard Schullerus, I. asesor la sedria orfanală Iordan Munteanu, II asesor Vilhelm Costend, pretori Heinrich Eitel, Franz Pilder și Gavriil Henter, cest din urmă în cercul Săcelelor. Aceste posturi în urma propunerii partidei săsesce s'au îndeplinit prin aclamațiune, reelegându-se tot amplexiunii cei vechi. Ceialalți amplexiunii s'au ales prin vot însă în sensul voinței partidei săsesce, și anume de fiscal s'a ales Gregoriu Mănaradian, de al II, vice notariu Dr. Friedrich Iekel, și de adjuncți pretoriali Martin Wendel, Friedrich Fischer și Robert Ridely.

Aceste le comunicăm după diariul „Pester-Lloyd“ sperăm, însă că vom fi în stare a raporta despre aceste alegeri mai în detaliu.

(Alegerile municipale în Făgăraș), s'au întemplat în 19 Decemvrie. Aleși fură de vice-comite: Daniil Grămoiu; proto-notariu: Ioan Turcu; fiscal Maurițiu Kapocsányi; proto medic: Dr. Stefan Pop; president la sedria orfanală: Nagy Sándor; asesor: Herszényi Balint și Ioan Florea, primul vice-notariu: Iacob Popeniciu; al doilea vice-notariu: Pánczél Zsigmond; cassariu: Nicolau Cipu; controlor: Gregoriu Negrea; sub-medici: Szabó György; și Nicolau Cinteș; veterinaru: Jeszensky János.

Pretorii s'au ales prin votisare și anume sau ales Constantin Pop, cercul Branului; Laurențiu Negrea, cercul Șercaia; Herszényi Imre cercul Făgărașului și Alecsandru Belea; cercul Arpașului.

În comitatul Albeii inferioare: Vicecomite: Ioan Csató, protonotariu Bartolomeiu Török; I, vice-notariu Ioan Gáspár jun. II. vicenotariu, Francisc Toth; president la sedria orfanală, Nicolau Toth, asessori Carol Vajna, Nicolau Béres; vicenotariu Alecsandru Sáska; tutor public Anton Török; fiscal Mihail Müller; comptabil prim Ioan Ludwig, sub-comptabil Carol Málnásy, fisic Dr. Carol Magyari, pretori Iosef Szász (cercul Aiudului) Wilhelm Damo (cercul Roșiei) Stefan Tinna, (cercul Blașului) Nicolau Kóblós (cercul Ighiului), Iosif Teleky (cercul Vințului de jos) Wolfgang Rác (cercul Aiudului mic) Dominic Imecs (cercul Uioarei.)

În comitatul Târnavei mici;

Vice-comite Ludovic Szilágy, protonotariu Stefan Andrasi, fiscal Georgiu Gáspár, casier Mihail Kinizsy, comptabil Iosif Muzsnai sen. controlor Gavriil Csató, I. vicenotariu Georgiu Fekete, II. vicenotariu Gavriil Kerekes, president la sedria orfanală Vasile Moldovan, asessori Gavriil Petri și Gavriil Ujvarosy, fisic Dr. Ioan Felszegi; pretori Rudolf Frits, Albert Horvath și Michail Réz.

(Alegerile municipale în comitatul Târnavei mari.) Ni se scrie din Ighișdorful român: Alegerile municipale în comitatul Târnavei mari s'au ținut între 17 și 18 Decemvrie 1883, fiind la postul de vice-comite domnul Apáthy Petru, fostul vice-comite și președintele scaunului orfanal Szaboszlai Károly candidați, au reușit dl Szaboszlai Károly cu 144 voturi contra 22 de vice-comite; la postul de notar fiind numai dl Somogy István candidat prin aclamațiune fu ales de atare; la postul de președinte la scaunul orfanal asemenea fiind numai dl Zikeli Gustáv candidat prin aclamațiune fu ales de președinte; la postul de fiscal comitatens candidându-se dl Wolf Alois, Mauks Gyula și Vaert Rudolf, fu ales prin votisare Wolf Alois; de notari comitatensi s'au ales Schmidt Ioset, Imecs Jenő și Tompa László (fostul notar primar), de asessori la scaunul orfanal s'au ales prin aclamațiune dl Nagy Elek, Perția Dimitrie și Schuster Frideric; de pretori în cercul Agnitei Schaser Fridric, adjunct Szaboszlai Jozsef, în cercul Rupei Balthes Frideric, adjunct Boér István; în cercul Mediașului Lendvay Sándor, adjunct Komáromi György; în cercul Sighișoarei scaun central Fodor Lázár, adjunct Gross Frideric și în fine de tutore la scaunul orfanal Maurer Gábor, fostul pretore al Bui-Șeica mare.

Varietăți.

(Avis) Concertul Reuniunii române de cântări din Sibiu, aménat din cauze neprevădute, se va ține *Dumineca viitoare în 23 Decemvrie a. e. st. n.* în sala dela „Musikverein“. Începutul la 7 oare seara.

Programa.

- Trei cântece pentru cor mixt de F. Mendelssohn-Bartholdy.
 - aducerea aminte;
 - priveghitoarea;
 - lauda primăverei.
- Trei cântece pentru sopran de Reinecke:
 - Dâmboviță apă dulce;
 - Sârmana fată;
 - Nerușinat.
- a) „Cucuruz cu frunza în sus“ cântec românesc popular, arangiat pentru cor mixt de George Dima.

b) „Două inimi nu mi dau pace“ cor mixt cu acompaniare de piano de George Dima.

4. Arie pentru alt din „Cruciații“, de N. W. Gade.

5. Două cântece românesce pentru o voce de bas și acompaniare pe piano de George Dima.

a) Mezul nopții;

b) Ciobanul.

6. Psalmul 42, pentru soli, cor și acompaniare de piano de F. Mendelssohn-Bartholdy.

Biletele se vor elibera Duminecă, în ziua concertului, dela 3—5 oare d. a. în sala școlii române de fetițe, strada Cisnădiei Nr. 7.

Comitetul.

* (Tombola) Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud sat și giur pentru înființarea unei școlae de fetițe române în Abrud, spre a și înmulți fondul, ce se recere la realizarea scopului prefipt, a arangiat în 22 Novembre a. e. o sorțire de obiecte (tombola) împreună cu dans, carea a reușit preste toată așteptarea:

Au incurs 662 obiecte dela Doamnele și Domnișoarele din Abrud fără deosebire de naționalitatea din Abrud sat, Roșia, Bucium, Câmpeni și giur, mai și din departare dela doamnele: Maria Cosma și Iudita Măcelariu din Sibiu, dela doamna Constanția de Dunca Schiau din Pesta, doamna Amalia Cetățian din Regimul Săsesc, Doamna Zoe Demian din Brașiov, Dna Maria Vlad din Caransebeș și dela Domnișoarele Octavia Demian din Zlatna și Laura Ranta Butecescu din Bistrița.

S'au vândut 3100 losuri a 19 cr. cu 210 fl. v. a. au mai incurs dela doamna Zinca Roman din Făgărașiu bani colectați 11 fl. 50 cr. dela domnul Ioan Sioica bani colectați în Bucium Poeni 17 fl. și cu ocaziunea petrecerei 107 fl. 50 cr. preste tot suma 446 fl. v. a. din care sumă substragându-se speșele de 67 fl. 33 cr. a rezultat un venit curat de 378 fl. 67 cr. v. a. adică: trei sute șaptezeci și opt florini și șizezeci și șapte cruceri valoare austriacă și trei-deci de obiecte, ce au ramas în favorul Reuniunii, care se vor sorți la Casina română din Abrud în 26 Decembre a. e. st. v.

Cu această ocaziune s'au mai înscris de membre fondatoare doamnele Iudita Măcelariu din Sibiu, Sidonia Muntean din Câmpeni și dl Petru Boer din Abrud-sat ca membru ajutător cu 4 fl. v. a.

În 14 a lunei curente am mai primit dela dl Ioan Popa, avocat în Sibiu suma de 14 fl. 3 cr. în favorul reuniunii noastre.

Drept aceea subscrisul comitet venim prin aceasta a ne împlini o plăcută datorință de a esprima cea mai călduroasă și sinceră mulțămire și recunoștință atât zeloaselor doamne și domnișoare, cât și onorabililor domni pentru bine voituriile concurs, ce ni l'au dat, și cu care ne au animat într'atât, cât, dacă și pe venitoriu ne vom bucura de atare sprigin, sperăm, că cu ajutoriul lui Dumnezeu și a oamenilor, cari se sciu interesa de cultura poporului, în 1884/5 vom vedea scopul nostru realizat. Abrud în 16/4 Decembre 1883.

Comitetul.

* Aflăm că reuniunea femeilor române din Făgăraș va ține adunarea sa generală în 23 Decemvrie a. e. în Făgăraș, cu care ocaziune se vor pertracta mai multe lucruri de interes.

* (Mulțămită publică) se aduce din partea subscrisului domnilor, cari în aceste zile grele de eamnă au binevoit a-mi întinde mână de ajutoriu și anume:

Domnului Constantinescu profesor, pentru ajutoriul de franci 1 d. Arpold, director 1 fr. 20 bani d. Jeronim Schmitt, preot cat. 2 fr. „Setelin 1 fr. d. Faur 1 fr. Anonim 1 fr. Dr. M. Boelicke, preot protestant 2 fr.

Craiova, 4 Decemvrie 1883.

N. Bucșia,

fost învățătoriu în Transilvania,

* (Presara S. Andreiu) s'a serbat, după cum ni se comunică, și în Avrig cu o solemnitate deosebită. Cu ocaziunea aceasta s'a executat o programă de următoriu cuprins:

- Cor.
- „Cuvânt ocașional“, rostit de I. Puntean inv.
- „Cor.“
- „Sergentul“, poesie, decl. de N. Neicu.
- „Cor.“
- Solo de N. Neicu inv.
- Solo de I. Puntean inv.
- „Cor.“

Meritul acestei frumoase serate este a dlor învățători locali Neicu și Puntean, cari o au conceput și executat în modul cel mai strălucit!.. Dea Domnul ca să putem înregistra cât mai mult sciri de acest soi!

* (Afacerea Gali.) În fine, mulțămită „Ellenzékului“ din Cluș, țice „Gaz. Tr.“ scim din care causă

n'a reușit dl Tisza cu proiectul său de căsătorii mieste în camera Magnaților din Pesta. Lucrul e cam ciudat și aruncă o lumină nu prea favorabilă asupra stărilor de sub regimul unguresc, aruncă totodată o tristă lumină și asupra vieții cavalerilor unguri, cari se laudă cu descendență și cu titlurile lor aristocratice. Afacerea Gali, precum o descrie „Ellenzék” s'a petrecut așa: „Ludovic Gali este un june, a cărui nefericire era, că posedea multă avere moștenită dar puțină metodă de traiu, pentru că el nu scia juca în cărți și totuși juca. El juca și perdea. El perdu atâta cât avu, ba perdu și după ce numai avea nimic și aci e beleaua. Nici habar n'aveau, de aceea că nu e lucru conștientos a juca cărți cu unul, care nu scie juca și ai câștiga paralele. La așa cevași puțin se gândesc. Cartoforii cei mari l'prenumerau la joc pentru ași, pentru mâne, pentru poimâne, căci socoteau la un venit dîlnic regulat dela el. Gali perdu și banii împrumutați, creditul se slăbi și împrumutătorii se răriră cu totul. Jocul se continuă cu toate acestea, nu pe bani gata, ci pe bonuri. La terminul hotărit bonurile nu au putut fi solvite de Gali. Prietini cavaleri îl sileau de ași solvi bonurile, căci datoria din cărți este datorie de onoare.” Gali vrea să și vîndă moșia, dar nici Evreii, nici Creștinii nu voiau să o cumpere încă. Acest „încă” însemnează, că moșia se eștinise deja cu una a treia parte. „Ce, nici moșia lui nu și o scie vinde nepriceputul acesta!” Astfel strigau amicii cei „nobili”, cari posedau bonurile lui încă neescomptate. Atunci Gali dădu proprietarilor de bonuri declarații, cu drept de intabulare. Și ce se vezi, afară de doi, toți ceilalți își intabulară pretensiunile din cărți? Și încă lucrul nu s'a sfârșit cu atât! Mai mulți membrii ai Casinei Magnaților din Pesta — aci se petrecu acest fapt glorios și nobil — provocară comitetul casinei de a exclude pe Gali din această casină, de oare ce el nuși a escomptat bonurile date la jocul de cărți în restimp de 24 oare. Coala de subscripțiune pentru aderenții acestei cavaleresci opiniuni, o purta dela membru la membru unul ce scie mai bine ca toți țintă cu pistolul și Gali l'provocă la duel. Gali primi o rană gravă la umăr. Acum începură de al sprîjinii amicii lui, căci avea, și de aceștia, cari se deosebeau de ceilalți prin aceea că nu jucară nici odată cărți cu el. O moșia de a lui o vîndură cu 200,000 fl. jumătate cât era vrednică. Cu acești bani se plăti de datoriile din cărți și Gali remase om sêrac. Comitetul casinei alege o comisiune însărcinându-o de a examina, că oare se fie exclus sau nu Gali din casina magnaților; această comisiune era compusă din contele Francisc Nadasdy, Stefan Bitto, Desideriu Szilagy. După multe cercetări această comisiune de trei rapoartă comitetului că: Gali nu este de a se eschide din casina magnaților. Asupra acestei propuneri avea să decidă comitetul, în care se aflau șapte dintre acuatorii lui Gali. O Escelență de mare renume în Ungaria făcu atenți pre acești șapte, că ei nu pot fi și acuatori și judecători tot odată. Dar ei nu voră să înțeleagă. Resultatul votărei fu 21 de voturi contra escluderei lui Gali și 19 pentru; cei șapte magnați își dedură demisiunea din comitetul casinei, ear' Gali remase membru al casinei. Din cauza aceasta jurară răsbunare aristocrației partizani ai celor șapte Dlui Tisza, de aceea votară în camera Magnaților contra lui! Cine crede, se fericesce, cine nu crede poate nu greșese, or mai fi negreșit și alte cause contra puternice Escelenție; viitorul ni-o va arăta. Una nu înțelegem însă: morala ce domnesce în acele cercuri „nobile” din Pesta și care se ilustrează atât de trist prin atacarea Gali, afacere murdară și dejositoare.

* (Diar nou în Roma). La 1 Februarie viitor va apăre în Roma un diar de propagandă română, în limba italiană. Titlul diarului va fi: „La Romania, Organo dela Confederazione Orientale”, diariu săptămânal de mare format și va purta devisa *L'Oriente agli Orientali — Liberta e indipenza dei popoli*. (Oriental se fie al orientalilor; libertate și independență popoarelor). Directorii diariului sînt; D. Comandore și Profesor Maineri cunoscut prin scrierile sale asupra României și Mitilineu, fost secretar de legațiune și director fundator al diariului „Correspondenza Politica dela Romania” ce apare la Roma.

* (Anton Rubinstein) renumitul componist născut în Moldova a primit țilele din urmă oferta a da un ciclu (tournee) de 150 concerte în Statele unite americane pentru un honorar de 250,000 florini v. a.

* (Journal parlé) este un fel de jurnal ce apare în Paris, seara și se predă verbal, nu se cetește. Cine vrea să l'asculte are de a plăti ca bilet de intrare doi franci. Redactorul său e Louis

Peyramont. Ideea într'adevăr este originală, și pe toată seara are un număr considerabil de abonanți, cu toate că e cam scump fiecare număr din el, căci costă 2 franci. Despre câte curiosități nu vom mai auzi de aci înainte.

* (Cum va fi earna de față?) Un căpitan, Delauney, a prorocit că va fi foarte aspră. După spusa lui nici earna anului 1827/28 n'a fost așa de geroasă cum va fi a noastră de acum. În orașul Paris gerul va dura 53 de zile, și încă în 39 de zile în continuu. Delauney aduce în legătură acest frig cumplit cu esplosiunile vulcanice de Iava.

* (Cărnia i s'a urit de viață) ne istorisesc foile maghiare următorul fapt: un copil de 10 ani a cerut pâne dela mamă-sa; aceasta însă fiind ocupată cu ceva lucru, n'a putut satisface îndată dorinței copilului. Deci el într'atată s'a mahnit, încât a mers în casă, a luat o funie și de necazul mare, de care era cuprins, a acățat-o de grindă și s'a spîndurat. Când mama sa observând aceasta a tăiat funia, copilul era deja mort. Ce să mai dici apoi despre alții, când și copii pătinesc de mania sinuciderei!...

* (Un om care poate cetă gândurile.) Jurnalele streine povestesc următoarea istorie: — D. Ioving Bishop a dat Sâmbăta trecută în Dublin o dovadă că poate ghici gândurile altora. Dsa propune că un ac cu gămălie să fi ascuns în otelul Stelbourne sau în vecinătatea lui și afirmă că l' va găsi. Doi domni, a căror pozițiune socială escludea ori ce bănuială de o invoire, se însărcinează a ascunde acul cu gămălie. În acest timp, d. Bislop remase închis în camera sa. După reintoarcerea celor doi domni i se legară ochii: el apucă atunci pe unul din ei de mână, și l' trase la dînsul. Această stare ținu patru minute, și dl Bishop se duse în prăvălia unui vîndător de legume ascuns într'o perdea. Mulțimea se ținea după dînsul și era de față la descoperirea acului; el îl readuse în triumf la otel...

* (Cât costă o eroare de tipar) unul oarecarele, așa ne povestesc jurnalele, și-a procurat un los în valoare de 1000 fl. Trecînd tragerea, dînsul a cetit cutare foaie, în care nu sta numărul losului său, deci el întîlnindu-se mai tîrziu cu un amic al său, glumind, i' predă losul. Sosind acasă ia altă foaie și cetesce. Ce să vadă? Numărul losului său. Atunci aleargă ca să găsească pe amicul cărnia a predat losul; îl și găsește... dar tîrziu căci acesta dărăburise în bucățele întreg losul. Și așa o eroare de tipar l'a costat suma rotundă de 1000 fl.

* (Anticități romane în Novi-Bazar.) Se scrie următoarele din Plewlje către „Neue freie Presse: „Sandjacul Novi Bazar, ca și Bosnia și Erțegovina, ocupate dela 1869 de trupele austriace, sînt bogate în urme ale dominațiunii romane de altă dată. Mai ales în apropiere de Plewlje se găsesc mulțime de rămășiți ale unei colonii romane mai mare. În această din urmă localitate și mai ales în locul unde a fost „Castrum” sau „Castellum” se fac de câtă-va vreme, supt conducerea ofițierilor austriaci de geniu, săpături, cari au dat deja nesce rezultate interesante. Până acum au fost descoperite mai multe clădiri mari și, afară de ziduri, în parte de piatră, s'au găsit numeroase rămășițe de bucăți de artă, stâlpi bogat lucrați, apoi podeli de mosaic, obiect de sticlă și pămînt în mare parte însă sfărîmate, în fine deosebite monete de aramă și bronz de pe timpul lui Traian până la Constantin cel mare. O deosebită atențiune merită mulțimea de sfărîmături de pîreți zugrăviți, într'un chip primitiv în adevăr, dar de o mare însemnătate în felul lor. În apropiere de localitatea Priepolie s'a descoperit un cimitir antic și în săpăturile superficiale s'au găsit rămășițe de stâlpi de marmoră roșie, inscripțiuni latine și între altele o piatră de mormînt cu chipul foarte bine conservat al țeului Pan, reprezentat cu coarne și cu picioare scurte, avînd inscripțiunea: „SAG MERCURIUS ARGENTI ACTOR V. LP.” Din nenorocire aceste lucrări nu se mai pot urma atât din cauza lipsei de bani, cât și pentru că proprietarii musulmani de pămînt se opun cu îndărătnicie.

* (Serbarea ordinului sf. George în Peterburg.) Se scrie următoarele din Petersburg, cu data de 8 Decembrie, către „Politische Correspondenz: „Serbarea de ași a ordinului sf. George a fost favorizată de cel mai frumos timp. Des de dimineață se vedură sute de sănii de o frumusețe rară îndreptându se spre palatul de iarnă, ale cărui localuri spațioase se umplură îndată de o societate strălucită. Mai înainte de a începe ceremonia veni și împăratul, care trecu pe dinaintea invitaților așezați în rînd, salutînd pe fie-care prin câte-va vorbe. Tocmai pe la ameazi începu să se desfășure marele cortegiu, la care luă parte părechia imperială,

membrii casei imperiale, măestrii de ceremonie, cavalerii ordinului sf. George, ofițieri, cari purtau săbii cu teacă de aur și cu mănere împodobite cu diamante și căți-va funcționari. Împăratul era îmbrăcat cu uniformă de generare cu cordonul ordinului Wladimir și cu lanțul ordinului Andrei; împărăteasa era îmbrăcată cu un bogat costum rus cusut cu fir de aur, avea o diademă cu diamante și smarande, ear pe umăr cordonul ordinului Andrei: marele duce moștenitor era îmbrăcat cu uniformă de hatman de cazaci. Marii duci Nicolae și Mihail împodobiți cu cordonul ordinului sf. George, aveau în mână bastoanele lor de mareșali. După ce cortegiul străbătu galeria de portrete, intră în sala George; pe când împăratul și împărăteasa se duseră în biserica palatului, unde marii duci Petre Niculaevici și George Mihailovici trebuiau să depună jurămîntul de fidelitate față cu împăratul și cu patria. Se făcu apoi un Te-Deum în sala George și junii mari duci reînnoiră jurămîntul lor în prezența tuturor. Ceremonia se sfârși prin binecuvîntarea drapelului de cătră metropolit. După un mic repaos în camerele interioare, împăratul se duse în galeriile inferioare ale palatului, unde era pregătit un dejun lucos pentru toți militarii în activitate sau ne-activitate, cari au ordinul sf. George. Împăratul ridică un toast, salutat cu aprobări șgomotoase, pentru cavalerii stului George. Aceste aclamațiuni deveniră însă și mai șgomotoase, când marele duce Nicolae ridică un toast pentru sînătatea împăratului. Apoi împăratul se apropie de fie-care masă, adresînd cuvinte amicale la toți cei de față. La șase oare seara se dete în sala Nicolae un mare prînz pentru cavalerii de un grad mai mare, pentru funcționarii curții și pentru acei ofițieri, cari poartă sabia cu teacă de aur și cu mînerul în diamante, cu totul 400 tacămuri. Împăratul ședea între marii duci Nicolae și Mihail, împărăteasa între marii duci Alecsis și Constantin. Înteliul toast îl ridică împăratul în sînătatea celui mai bătrîn cavaler al gloriosului ordin militar, împăratul Wilhelm al Germaniei. Urale frenetice se auziră de-o dată și musica militară întonă imnul național prusian. Cel de al doilea toast îl ridică împăratul pentru cei de față și pentru cavalerii ordinului sf. George. Părechia imperială vorbi cu mai mulți din cei cari luau parte la banquet și apoi se reintoarse în acea seară la Gacina. Soldaților, cari au ordinul sf. George, li s'a permis să ia cu dînsii întregul tacăm cu care au mîncat și care se compus din fîrfurii, lingură, cuțit, furculiță, servet, păhar etc.”

* (Krachul dela Bursa din Bucuresci) Krachul, ce se prevedea și de noi și de înalta Banca a izbucnit în fine — dice „Curierul Financiar” — cu începerea licuidățiunii lui Noemvre. Decuvertul este considerabil. Diferențele ce se refușă de a se plăti de părți, din cauza de insolvabilitate sînt enorme. Se dice că ele s'ar urca la 200,000 de franci peste garanța agenților de schimb. D. Kobilovici, agent de schimb, s'a prezentat astăzi la Ministeriul de Comerț și după ce i-a arătat pozițiunea disperată a agenților de schimb din cauza marelui decuvert, care trece peste garanța lor a cerut un decret pentru suspendarea agenților de schimb și închiderea Bursei, până ce se va vota și pune în aplicare proiectul de lege al repausatului Vasile Boerescu, cu curthieri jurați. Înalta Bancă și toții comercianții mari și mici din Bucuresci au făcut datoria denunciînd încă dela punerea în aplicare a legii Burselor perturbățiunea și desastrul ce va resulta din neîncrederea ce inspiră Corporațiunea agenților de schimb creditînd persoane insolubile pentru sume, pe cari garanția lor nu e suficientă de a le acoperi. Noi la rîndul nostru ne-am făcut de asemenea datoria, când am început a constata pe teren, că prevederile băncilor și ale comercianților mari și mici încep a se realisa. Acum Krachul vine să confirme în toată puterea cuvîntului, cât de periculos e sistemul corporațiunii agenților de schimb și se transmită resultatul Ministeriului de Comerț prin chier vocea unui agent de schimb. Când rîul se constată din toate părțile și când toți și-au făcut datoria pentru a l'denuncia, a sosit timpul, credem, pentru ca și guvernul să și facă datorița sa.

Posta Redacțiunii.

Domnului George Busulescu, Făgărașiu. Replica Dtale 4a nici un cas n' o putem publica. Te rugăm scrie obiect v și mai urban, și fii sigur că nu vom face după cum au făcut alții cu contrarii corresponsențelor Dtale. Aceasta spre scire pentru a dona și ultima oară.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 20 Decembrie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.65	120.60
Renta de aur ung. de 4%	88.10	88.—
Galbin	5.72	6.70
Napoleon	9.60	9.69
Londra (pe polița de trei luni)	121.—	121.—